

HRVATSKI SABOR

366

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Prolašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti, koji je Hrvatski sabor dionio na sjednici 31. siječnja 2014. godine.

Klasa: 011-01/14-01/40

Urbroj: 71-05-03/1-14-2

Zagreb, 5. veljače 2014.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

Članak 1.

U Zakonu o fiskalnoj odgovornosti (»Narodne novine«, br. 139/10.) iza članka 1. dodaje se članak 1.a koji glasi:

»Članak 1.a

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva Vijeća 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L 306, 23. 11. 2011.).«.

Članak 2.

U članku 3. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

»(2) Odredbe ovoga Zakona odnose se i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.«.

Članak 3.

U članku 4. točke 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»1. Manjak/višak općeg proračuna je razlika između ukupnih prihoda i ukupnih rashoda općeg proračuna iskazanih prema metodologiji europskog sustava nacionalnih računa (ESA).

2. Izjava o fiskalnoj odgovornosti je godišnja izjava kojom čelnik proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i čelnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te predsjednik uprave trgovačkog društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, čelnik druge pravne osobe kojoj je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: čelnik) potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola.«.

Točka 4. briše se.

Iza dosadašnje točke 5. koja postaje točka 4. dodaje se nova točka 5. i točke 6., 7., 8., 9. i 10. koje glase:

»5. Europski semestar je mehanizam za koordinaciju i nadzor ekonomskih politika država članica Europske unije u skladu s ciljevima fiskalne stabilnosti i rasta.

6. Strukturni saldo je manjak, odnosno višak općeg proračuna koji ne uključuje cikličke ekonomske učinke i jednokratne te privremene mjere koje imaju utjecaj na prihode odnosno rashode općeg proračuna. Strukturni saldo izračunava se sukladno odredbama Pakta o stabilnosti i rastu, a prema metodologiji europskog sustava nacionalnih računa (ESA) i pravilima Europske unije.

7. Ciklički ekonomski učinci dio su promjene prihoda, odnosno rashoda općeg proračuna koji proizlaze izravno iz prevladavajućih cikličkih gospodarskih uvjeta.

8. Porezni rashod predstavlja gubitak poreznog prihoda zbog priznavanja odbitaka, izuzeća i slično od porezne osnovice, odbitka od porezne obveze i povlaštenih poreznih stopa.

9. Katastrofa je događaj definiran propisima iz područja zaštite i spašavanja, a u isto vrijeme ima značajan utjecaj na financijsko stanje općeg proračuna.

10. Veći gospodarski poremećaj odnosi se na međugodišnji realni pad bruto domaćeg proizvoda ili kumulativni gubitak *outputa* u dužem razdoblju koje karakteriziraju međugodišnje realne stope gospodarskog rasta znatno niže od potencijalnih, a sukladno odredbama Pakta o stabilnosti i rastu.«.

Članak 4.

Naslov iznad članka 5. mijenja se i glasi: »FISKALNO PRAVILO«.

Članak 5. mijenja se i glasi:

»(1) Strukturni saldo izražen udjelom u bruto domaćem proizvodu (u daljnjem tekstu: BDP) ostvarivat će se prema planu prilagodbe radi dostizanja srednjoročnog proračunskog cilja pri čemu rast rashoda općeg proračuna ne smije prelaziti referentnu potencijalnu stopu rasta BDP-a, uvećanu za očekivani porast cijena.

(1) Plan prilagodbe iz stavka 1. ovoga članka odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske u svrhu ostvarivanja srednjoročnog proračunskog cilja, a na preporuku Vijeća Europske unije, pri čemu međugodišnje smanjenje strukturnog salda mora iznositi najmanje 0,5% BDP-a.

(2) Srednjoročni proračunski cilj iz stavka 1. ovoga članka određuje se kao strukturni saldo koji osigurava da manjak općeg proračuna ne bude veći od 3% bruto domaćeg proizvoda, odnosno da javni dug ne bude veći od 60% bruto domaćeg proizvoda.

(3) Referentnu potencijalnu stopu rasta BDP-a iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje Europska komisija.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rashodi općeg proračuna mogu se povećati iznad referentne potencijalne stope rasta BDP-a za iznos povećanja prihoda zbog promjena zakonodavnog okvira.

(5) Smanjenje prihoda općeg proračuna, zbog promjene zakonodavnog okvira, mora biti usklađeno sa smanjenjem rashoda općeg proračuna i/ili s povećanjem drugih prihoda promjenom zakonodavnog okvira.

(6) Rashodi općeg proračuna iz stavaka 1. i 5. ovoga članka ne uključuju:

- rashode za kamate,
- rashode za provođenje programa Europske unije bez nacionalnog sufinanciranja,
- godišnje promjene rashoda zbog promjena u institucionalnom obuhvatu općeg proračuna i
- godišnje promjene u ciklički osjetljivim rashodima koje utvrđuje Europska komisija.

(8) Primjenu fiskalnog pravila iz ovoga članka prati stručno i neovisno tijelo čije se zadaće definiraju posebnim propisom.«.

Članak 5.

Iza članka 5. dodaje se naslov i članak 5.a koji glase:

»MAKROEKONOMSKE I PRORAČUNSKJE PROJEKCIJE

Članak 5.a

(1) Fiskalno planiranje temelji se na realističnim makroekonomskim i proračunskim projekcijama uz korištenje posljednjih dostupnih informacija.

(2) Dokumenti koji se odnose na izradu državnog proračuna i projekcija za srednjoročno proračunsko razdoblje, a koje donosi Vlada Republike Hrvatske, odnosno koje Vlada Republike Hrvatske predlaže na donošenje Hrvatskome saboru sadrže pretpostavke temeljem kojih se izrađuju makroekonomske projekcije iz stavka 1. ovoga članka, uz navođenje njihovih izvora.

(3) Makroekonomske i proračunske projekcije iz stavka 1. ovoga članka uspoređuju se s posljednje dostupnim projekcijama Europske komisije, a značajne razlike obrazlažu se u dokumentima iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Dokumenti iz stavka 2. ovoga članka koji se odnose na srednjoročno proračunsko razdoblje sadrže:

– višegodišnje proračunske ciljeve iskazane pokazateljima manjka/viška općeg proračuna, visine javnog duga i rashoda općeg proračuna usklađenih s fiskalnim pravilom iz članka 4. ovoga Zakona,

– projekcije po vrstama prihoda i rashoda općeg proračuna na temelju fiskalnih učinaka nepromijenjenih zakona, drugih propisa i akata planiranja i

– opis predviđenih promjena u zakonima, drugim propisima i aktima planiranja koje imaju fiskalni učinak u srednjoročnom proračunskom razdoblju pokazujući kako se predviđene promjene odražavaju na ostvarivanje plana prilagodbe iz članka 4. ovoga Zakona u odnosu na postojeće stanje.

(5) Pri izradi državnog proračuna i projekcija, objavljuju se i informacije o učinku poreznih rashoda na prihode, informacije o potencijalnim obvezama i informacije o ulaganju u dionice i udjele u glavnici kreditnih i ostalih financijskih institucija te trgovačkih društava, u javnom sektoru i izvan javnog sektora, sa značajnim učinkom na proračun.«.

Članak 6.

U članku 6. stavci 1. i 2. brišu se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 1.

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 2., brojka: »3.« zamjenjuje se brojkom: »1.«.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 3., brojka: »4.« zamjenjuje se brojkom: »2.«.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 4.

Članak 7.

U članku 7. iza stavka 6. dodaju se novi stavci 7. i 8. koji glase:

»(7) Čelnik trgovačkog društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno čelnik druge pravne osobe kojoj je osnivač Republika Hrvatska Izjavu dostavlja nadležnom ministarstvu koje provjerava njezin sadržaj.

(8) Čelnik trgovačkog društva u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno čelnik druge pravne osobe kojoj je osnivač jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavlja Izjavu, radi provjere njezina sadržaja, jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave koja ima većinsko vlasništvo, a ako u vlasništvu s jednakim omjerom sudjeluju dvije ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Izjava se radi provjere njezina sadržaja dostavlja svim tim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.«.

U dosadašnjem stavku 7., koji postaje stavak 9., riječi: »4. i 5.« zamjenjuju se riječima: »4., 5., 7. i 8.«.

U dosadašnjem stavku 8., koji postaje stavak 10., riječi: »4. i 5.« zamjenjuju se riječima: »4., 5., 7. i 8.«, a riječi: »stavka 5.« zamjenjuju se riječima: »stavka 3.«.

U dosadašnjem stavku 9. koji postaje stavak 11. brojka: »7.« zamjenjuje se brojkom: »9.«.

Članak 8.

Članak 8. mijenja se i glasi:

»Fiskalno pravilo iz članka 4. ovoga Zakona ne primjenjuje se u slučajevima katastrofe i većih gospodarskih poremećaja pod uvjetom da se time ne ugrožava fiskalna održivost u srednjoročnom razdoblju. Postupak utvrđivanja nastanka, odnosno postojanja navedenih okolnosti, a koje imaju značajan utjecaj na financijsko stanje općeg proračuna utvrđuje se posebnim propisom kojim se definiraju zadaće stručnog i neovisnog tijela za praćenje primjene fiskalnog pravila.«.

Članak 9.

U članku 9. stavku 2. brojka: »9.« zamjenjuje se brojkom: »11.«.

Članak 10.

U članku 11. stavak 3. briše se.

Članak 11.

Iza članka 11. dodaje se naslov i članci 11.a i 11.b koji glase:

»PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 11.a

Novčanom kaznom od 5.000,00 kuna do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj čelnik:

1. ako ne sastavi i dostavi Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sukladno članku 7. stavcima 2., 3., 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga Zakona,

2. ako Ministarstvo financija, nadležna ministarstva i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave prilikom provjere sadržaja Izjave o fiskalnoj odgovornosti iz članka 7. ovoga Zakona uoči da je dokumentacija temeljem koje se daje Izjava o fiskalnoj odgovornosti nevjerodostojna.

Članak 11.b

(1) Inspektor proračunskog nadzora koji je u postupku nadzora utvrdio radnje kojima je ostvaren prekršaj sastavlja optužni prijedlog protiv počinitelja prekršaja i podnosi ga nadležnom područnom uredu Porezne uprave.

(2) Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom u prvom stupnju vodi nadležni područni ured Porezne uprave.«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

(1) Fiskalno pravilo iz članak 4. ovoga Zakona primjenjuje se nakon što Vlada Republike Hrvatske odredi plan prilagodbe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona u svrhu ostvarivanja srednjoročnog proračunskog cilja, a na preporuku Vijeća Europske unije.

(2) Do utvrđivanja plana prilagodbe iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se privremeno fiskalno pravilo.

(3) Prema privremenom fiskalnom pravilu iz stavka 2. ovoga članka međugodišnja stopa rasta rashoda općeg proračuna ne smije biti veća od međugodišnje stope rasta projiciranog, odnosno procijenjenog BDP-a u tekućim cijenama.

(4) Rashodi općeg proračuna iz stavka 3. ovoga članka ne uključuju:

- rashode za kamate,
- rashode za provođenje programa Europske unije bez nacionalnog sufinanciranja i
- godišnje promjene rashoda zbog promjena u institucionalnom obuhvatu općeg proračuna.

Članak 13.

Trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prvi put sastavljaju Izjavu o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama ovoga Zakona, za 2014. godinu.

Članak 14.

Vlada Republike Hrvatske uskladit će Uredbu o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (»Narodne novine«, br. 78/11., 106/12. i 130/13.) s odredbama ovoga Zakona najkasnije u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/13-01/242

Zagreb, 31. siječnja 2014.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.